

۲.۲۹۸۷۹

راهنمای جامع

روش تحقیق در علوم پزشکی (کمی، کیفی و ترکیبی)

تألیف

دکتر فاطمه بهرام‌نژاد

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

ندا ثنایی

دانشجوی دکترای آموزش پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر پرینا مرادی‌مجد

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران

پروانه عسکری

دانشجوی دکترای آموزش پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران

جامعه‌نگار
Jamarang Publishing House

ناشر برتر دانشگاهی سال ۱۳۹۱
ناشر برگزیده کشور سال ۱۳۹۲
ناشر شایسته تقدیر ۱۳۹۳
ناشر برگزیده حوزه جوانان سال ۱۳۹۳
ناشر برگزیده حوزه سلامت سال ۱۳۹۳
ناشر برگزیده کتاب سال دانشجویی ۱۳۹۴

فروش اینترنتی: www.jph.ir

دفتر مرکزی نشر جامعه‌نگار

تهران: خ انقلاب - مقابل درب اصلی دانشگاه تهران -

خ فخر رازی - خ نظری - شماره ۹۶

تلفن: ۶۶۴۹۴۷۱۶ - ۶۶۴۹۴۱۸۷

کتاب‌فروشی‌های پزشکی سراسر کشور

اهواز: رشد - شرق - اردبیل: خیام - ارومیه: کتاب
رشک: اصفهان: پارسا - کیا - ایلام: رشد - بابل:

یزده: بروجرد: ولایت - بوشهر: کتاب‌فروشی عمادی

• تالش: بهار - تبریز: شیرنگ - تنکابن: میرچی

• چهارم: بیدار - خرم‌آباد: نشر قلم - رشت:

دانشگاه آزاد پل خاور - ارجمند - مژده - ساری:

دانشجو - امیرکبیر - سم - زینبیم - اشراق ۲ - ارسطو.

سندج: دانشمند - شیراز: جمالی - مرکز کتاب دانشگاه

علوم پزشکی شیراز: قزوین: حکیم - کرمان: پایپروس.

کرمانشاه: دانشمند - گرگان: جلالی - گناباد: کتابستان

• لاهیجان: مرکز کتاب دانشگاهی • مشهد: مجد

دانش - نمایشگاه علوم پزشکی جهاد دانشگاهی •

همدان: دانشجو - یزد: خانجانی - شهر کتاب

عنوان و نام پدیدآور

راهنمای جامع روش تحقیق در علوم

پزشکی (کمی، کیفی و ترکیبی)/تألیف

فاطمه بهرام‌نژاد ... و دیگران].

تهران: جامعه‌نگر، ۱۳۹۸.

دوازده، ۵۰۸ص.

۶-۷۸۹-۱۰۱-۶۰۰-۹۷۸

نویس

تألیف فاطمه بهرام‌نژاد، ندا ثنائی،

پریسا مرادی‌مجد، پروانه عسکری.

کتابنامه.

پزشکی - تحقیق - روش‌شناسی

Medicine - Research -

Methodology

پزشکی - علوم پایه - تحقیق

روش‌شناسی

Medical sciences - Research -

Methodology

پهر نژاد، لطف، ۲۰ -

۱۳۹۸، ۲۸۵۰ص.

۶۱۰/۷۲:

۵۶۵۹۰۳۲:

شماره کتابشناسی ملی

شماره افزوده:

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

تمام حقوق این اثر متعلق به انتشارات جامعه‌نگر است. این اثر، مشمول حق کپی‌رایت

از مؤلفان و مصنفان می‌باشد. هیچ بخشی از آن به هیچ شکلی اعم از فیزیکی یا

بازنویسی مطالب در هرگونه رسانه‌ای من جمله کتاب، لوح فشرده و مجلات، بدون

اجازه‌ی کتبی ناشر قابل استفاده نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

راهنمای جامع روش تحقیق در علوم پزشکی

(کمی، کیفی و ترکیبی)

تألیف فاطمه بهرام‌نژاد، ندا ثنائی، پریسا مرادی‌مجد،

پروانه عسکری

ناشر جامعه‌نگر

نوبت و سال چاپ اول/۱۳۹۸

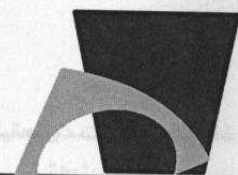
شمارگان ۵۰۰ نسخه

صفحه‌آرایی آرساکو

طرح جلد مهدی انوشیروانی

بها ۷۹۰۰۰ تومان

شابک ۶-۷۸۹-۱۰۱-۶۰۰-۹۷۸

۱	بخش ۱ مروری بر تحقیق کمی.....
۳	فصل ۱ مروری بر انواع تقسیم‌بندی مطالعات.....
۳	پژوهش در علوم پزشکی.....
۴	انواع روش‌های پژوهش.....
۵	روش‌های تقسیم‌بندی انواع مطالعات.....
۶	انواع مطالعات بر اساس نتایج.....
۷	انواع مطالعات بر اساس اجرای آن.....
۸	انواع مطالعات بر اساس هدف.....
۸	معیار انتخاب نوع مطالعه.....
۱۱	فصل ۲ آشنایی با مطالعات کمی.....
۱۲	تاریخچه.....
۱۲	تعریف مطالعه کمی.....
۱۵	ویژگی‌های مطالعات کمی.....
۱۷	طراحی مطالعه کمی.....
۱۸	وظایف محققان کمی.....
۱۸	اهداف مطالعات کمی.....
۱۹	طراحی مطالعه کمی.....
۲۲	روش انجام مطالعه کمی.....
۲۴	واحد‌ها و متغیرها در مطالعات کمی.....
۲۴	فرضیه چیست؟.....
۲۵	انواع فرضیه.....
۲۶	نقش‌های مهم فرضیه در تحقیق.....
۲۷	تحقیق پیمایشی.....
۲۷	باورهای اشتباه رایج در مورد مطالعات کمی.....
۲۸	افزایش دقت در مطالعات کمی.....
۳۰	جمع‌بندی.....
۳۳	فصل ۳ انواع مطالعات کمی.....
۳۳	مطالعات توصیفی.....
۳۳	مطالعات تجربی.....
۳۴	مطالعات مقایسه‌ای.....
۳۵	تشخیص نوع مطالعه.....

۳۶	اقدام پژوهی.....
۳۷	فصل ۴ مطالعه توصیفی.....
۳۸	موارد استفاده از مطالعات توصیفی.....
۴۰	انواع مطالعات توصیفی.....
۵۵	فصل ۵ مطالعه تحلیلی.....
۵۶	مطالعه مورد - شاهی.....
۶۸	مطالعات هم گروهی.....
۷۹	مطالعه مقطعی.....
۸۳	فصل ۶ مطالعات مداخله‌ای.....
۸۴	انواع مطالعات مداخله‌ای.....
۸۴	هدف از مطالعه مداخله‌ای.....
۸۵	مقایسه مطالعه مداخله‌ای (تجربی) و مطالعه هم گروهی.....
۸۵	نحوه اجرای مطالعه مداخله‌ای.....
۸۷	انواع مطالعات مداخله‌ای.....
۸۸	مطالعات تجربی.....
۹۲	مطالعات نیمه تجربی یا شبه تجربی.....
۹۴	مطالعات غیر تجربی.....
۹۹	کارآزمایی بالینی.....
۱۱۱	کارآزمایی بالینی قبل و بعد.....
۱۱۲	کارآزمایی بالینی متقاطع.....
۱۱۳	کارآزمایی‌های بالینی بدون شاهد (Before&After).....
۱۱۷	فصل ۷ جمع‌آوری داده‌های کمی.....
۱۱۷	مشاهده.....
۱۱۹	مصاحبه.....
۱۲۰	پرسش‌نامه.....
۱۲۱	روش‌های آماری جمع‌آوری داده.....
۱۲۹	حجم نمونه.....
۱۳۵	فصل ۸ آنالیز و تفسیر داده‌های کمی.....
۱۳۵	توصیف داده‌ها یا آمار توصیفی.....
۱۳۶	توصیف متغیرهای کیفی.....
۱۳۷	توصیف متغیرهای کمی.....
۱۳۹	تحلیل داده‌ها یا آمار تحلیلی.....
۱۴۲	آنالیز بقاء.....
۱۴۳	مراحل انجام تجزیه و تحلیل داده‌های کمی.....
۱۴۵	گزارش نتایج مطالعات کمی.....

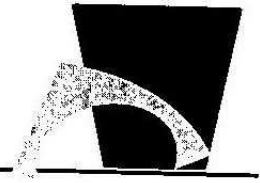
۱۴۷	فصل ۹ اخلاقیات در تحقیق کمی
۱۴۷	تعریف اخلاق در پژوهش
۱۴۸	متغیرهای تأثیرگذار بر رعایت اصول اخلاقی
۱۴۸	اهمیت اخلاق در پژوهش
۱۴۸	ارزیابی اخلاق در پژوهش
۱۵۰	حوزه‌های اصلی اخلاق در پژوهش
۱۵۷	فصل ۱۰ روش تدوین پروپوزال کمی
۱۵۷	۱. عنوان طرح
۱۵۸	۲. مدیر اجرایی طرح یا مجری طرح
۱۵۸	۳. محیط پژوهش
۱۵۹	۴. مدت اجرا
۱۵۹	۵. خلاصه سرویس، اجرا و اهداف کاربردی طرح
۱۵۹	۶. خلاصه روش اجرای طرح
۱۵۹	۷. خلاصه هزینه‌ها
۱۵۹	۸. جدول مشخصات همکاران طرح
۱۵۹	۹. مقدمه و بیان مسئله
۱۶۱	۱۰. مروری بر متون
۱۶۱	۱۱. تعاریف واژه‌ها
۱۶۱	۱۲. فرضیه یا فرضیات طرح
۱۶۲	۱۳. اهداف طرح
۱۶۳	۱۴. نوع مطالعه
۱۶۳	۱۵. کلیات روش اجرا
۱۶۴	۱۶. جدول متغیرها
۱۶۴	۱۷. روش تجزیه و تحلیل آماری
۱۶۴	۱۸. ملاحظات اخلاقی
۱۶۵	۱۹. محدودیت‌ها و مشکلات احتمالی و راه‌های کاهش آن‌ها
۱۶۵	۲۰. جدول زمان‌بندی
۱۶۷	منابع بخش یکم
۱۷۱	بخش ۲ مروری بر تحقیق کیفی
۱۷۳	فصل ۱۱ مقدمه‌ای بر تحقیق کیفی
۱۷۴	ریشه و تاریخچه پژوهش‌های کیفی
۱۷۵	هدف و فلسفه پژوهش کیفی
۱۷۷	ویژگی تحقیقات کیفی
۱۷۹	مرور متون در تحقیقات کیفی
۱۷۹	نمونه‌گیری تحقیقات کیفی (هدف و فرآیند آن)
۱۸۱	روش‌های جمع‌آوری اطلاعات

۱۸۶	مدیریت و رفتار با داده‌ها
۱۹۳	متاستر در مطالعات کیفی
۱۹۹	اخلاقیات پژوهش کیفی
۲۰۱	نحوه نگارش پژوهش کیفی
۲۰۳	فرا تحلیل
۲۰۹	فصل ۱۲ اصول رویکرد پدیدارشناسی
۲۰۹	پدیدارشناسی، فنومنولوژی
۲۱۰	تاریخچه پدیدارشناسی
۲۱۳	پدیدارشناسی فلسفی
۲۱۶	فرآیند تجزیه و تحلیل در فنومنولوژی
۲۱۷	پدیدارشناسی بوهر
۲۱۸	پدیدارشناسی تحلیلی
۲۱۸	پدیدارشناسی تنزلی
۲۱۸	پدیدارشناسی رمنوتات (نسبی)
۲۲۱	پدیدارشناسی ساختاری
۲۲۲	فنومنولوژی به‌عنوان روش تحقیق
۲۲۲	مراحل اصلی روش تحقیق فنومنولوژی
۲۲۵	تجزیه و تحلیل داده‌ها
۲۲۷	صحت و دقت یا موثق بودن داده‌ها
۲۲۹	رویکرد پدیدارشناسی توصیفی کلایزی
۲۳۰	پدیدارشناسی دیکلن
۲۳۱	نقش محقق در تحقیق فنومنولوژی
۲۳۱	نقش تحقیقات پدیدارشناسی در حوزه علوم بالینی
۲۳۴	نقد مطالعات فنومنولوژی
۲۳۷	بررسی مطالعه پدیدارشناسی
۲۴۱	فصل ۱۳ اصول رویکرد نظریه بسترزاد
۲۴۱	گراندد تئوری، نظریه مبنایی، نظریه بسترزاد، نظریه‌پردازی زمینه بنیان، تئوری اراسموس یا نظریه زمینه‌ای
۲۴۲	تئوری چیست؟
۲۴۳	تعریف گراندد تئوری
۲۴۵	تاریخچه شکل‌گیری و فلسفه گراندد تئوری
۲۴۸	پیش‌فرض‌های تحقیق گراندد تئوری
۲۴۸	ویژگی کلی گراندد تئوری
۲۴۹	اهداف تئوری زمینه‌ای
۲۵۰	طرح تحقیق گراندد تئوری
۲۵۱	هدف از انجام گراندد تئوری
۲۵۱	راه‌آورد گراندد تئوری
۲۵۲	اجزای (عناصر) تشکیل‌دهنده گراندد تئوری

۲۵۲.....	مراحل تحقیق گراندد تئوری.....
۲۸۳.....	فرآیند انجام گراندد تئوری.....
۲۸۷.....	معیارهای ارزشیابی نظریه.....
۲۹۱.....	قابلیت حساسی در مطالعات گراندد.....
۲۹۲.....	اختلاف دیدگاه‌ها در گراندد تئوری.....
۲۹۳.....	نتیجه‌گیری نهایی.....
۲۹۶.....	معیارهای نقد مطالعات گراندد تئوری.....
۲۹۸.....	بررسی و نقد یک نمونه مطالعه گراندد تئوری.....
۳۰۳.....	فصل ۱۴ اصول رویکرد تحلیل محتوا.....
۳۰۳.....	تحلیل محتوا.....
۳۰۵.....	تاریخچه رویکرد تحلیل محتوا.....
۳۰۶.....	انواع تحلیل محتوا.....
۳۰۸.....	هدف انجام تحلیل محتوا.....
۳۰۹.....	کاربردهای تحلیل محتوا.....
۳۱۰.....	تحلیل محتوای کمی.....
۳۱۴.....	تحلیل محتوای کیفی.....
۳۱۷.....	مفاهیم تحلیل محتوای کیفی.....
۳۱۹.....	فرایند تحلیل محتوای کیفی.....
۳۲۵.....	رویکردهای تحلیل محتوای کیفی.....
۳۲۲.....	سبک‌های تحلیل محتوا.....
۳۲۲.....	قابلیت اعتماد در مطالعات تحلیل محتوا.....
۳۲۴.....	مزایا و چالش‌های تحلیل محتوا.....
۳۲۵.....	جمع‌بندی نهایی.....
۳۲۶.....	طرح تحقیق تحلیل محتوا.....
۳۲۷.....	بررسی مطالعه پدیدارشناسی.....
۳۴۱.....	فصل ۱۵ اصول رویکرد مردم‌شناسی.....
۳۴۱.....	مطالعات بوم‌شناسی، قومیت‌شناسی (قوم‌نگاری) یا اتنوگرافی.....
۳۴۲.....	آغاز یا ریشه مطالعات اتنوگرافی.....
۳۴۴.....	تعریف اتنوگرافی.....
۳۴۴.....	آموزه فلسفی در اتنوگرافی.....
۳۴۶.....	ورود مطالعات اتنوگرافی در پرستاری.....
۳۴۷.....	چرایی انجام مطالعات اتنوگرافی.....
۳۴۸.....	ویژگی‌های اختصاصی و اصلی مطالعات اتنوگرافی.....
۳۵۱.....	ویژگی‌های متمایزکننده مطالعات اتنوگرافی.....
۳۵۲.....	اتنوگرافی به‌عنوان یک نوع روش تحقیق.....
۳۵۳.....	اصول کلی و چارچوب مفهومی مطالعات اتنوگرافی.....
۳۵۴.....	مراحل اصلی انجام مطالعات اتنوگرافی.....

تعریف چند واژه مهم در مطالعات اتنوگرافی به خصوص جهت ورود به عرصه	۳۵۵
روش‌های جمع‌آوری داده در مطالعات اتنوگرافی	۳۵۸
ثبت اطلاعات مطالعات اتنوگرافی	۳۶۵
مزایا و محدودیت‌های مطالعات اتنوگرافی	۳۶۶
قواعد و مقررات مهم در اتنوگرافی	۳۶۸
بررسی مقاله قومیت‌شناسی	۳۷۰
فصل ۱۶ اصول رویکرد اقدام‌پژوهی	۳۷۳
اقدام‌پژوهی	۳۷۳
تاریخچه اقدام‌پژوهی و ریشه‌های شکل‌گیری اقدام‌پژوهی	۳۷۵
مشارکت‌کنندگان در اقدام‌پژوهی	۳۷۷
تفاوت اقدام‌پژوهی (اِث‌وِش عملکردی) با پژوهش کاربردی	۳۷۷
ویژگی اقدام‌پژوهی	۳۷۸
ملاحظات اخلاقی در اقدام‌پژوهی	۳۷۸
اهمیت و ضرورت استفاده از روش اقدام‌پژوهی	۳۷۹
مزایا و محدودیت‌ها (چالش‌های) اقدام‌پژوهی	۳۷۹
روش انجام اقدام‌پژوهی	۳۸۰
انواع سنت‌ها، مدل‌ها یا روش‌های اقدام‌پژوهی	۳۸۱
مقایسه سنت‌ها یا روش‌های اقدام‌پژوهی	۳۸۲
اهداف اقدام‌پژوهی	۳۸۳
مراحل انجام اقدام‌پژوهی	۳۸۴
اهمیت اقدام‌پژوهی در پرستاری	۳۸۷
جمع‌بندی	۳۸۹
معیارهای نقد مطالعات اقدام‌پژوهی	۳۹۱
بررسی و نقد یک نمونه مطالعه اقدام‌پژوهی	۳۹۲
فصل ۱۷ اصول رویکرد پژوهش تاریخی	۳۹۵
پژوهش تاریخی	۳۹۵
زمان استفاده از پژوهش تاریخی	۳۹۷
تاریخچه مطالعات تاریخی	۳۹۸
روش پژوهش تاریخی به‌عنوان رویکرد علمی	۳۹۸
ارزشیابی منابع جمع‌آوری اطلاعات	۴۰۰
نقد و بررسی اطلاعات تاریخی	۴۰۳
تفسیر داده‌های تاریخی	۴۰۴
مراحل مختلف تحقیق تاریخی	۴۰۴
مشکلات موجود در تحقیق تاریخی	۴۰۹
اهداف تحقیق تاریخی	۴۱۰
نقد پژوهش تاریخی	۴۱۰
بررسی مطالعه تاریخی	۴۱۲

۴۱۵	منابع بخش دوم
۴۱۹	بخش ۳ مروری بر مطالعات تلفیقی
۴۲۱	فصل ۱۸ مطالعات مروری در علوم پزشکی
۴۲۱	مقدمه
۴۲۲	مطالعات اولیه و ثانویه
۴۲۵	مطالعات مروری
۴۲۳	متاآنالیز
۴۴۷	مفاهیم اولیه متاآنالیز
۴۵۰	موارد استفاده ناب جای متاآنالیز
۴۵۰	مقدمات آماری، آنالیز
۴۵۲	نمودارها و آزمون های مورد استفاده در متاآنالیز
۴۵۷	موضوعات ویژه متاآنالیز
۴۶۰	فرا تلفیق
۴۶۱	هولوآنالیز
۴۶۵	فصل ۱۹ مروری بر مطالعات ترکیبی
۴۶۵	روش پژوهش ترکیبی
۴۶۸	دلایل انجام مطالعه ترکیبی
۴۶۹	جهان بینی پژوهش های ترکیبی
۴۷۱	جنبش روش شناختی ترکیبی
۴۷۱	انواع روش های پژوهش ترکیبی
۴۸۴	نمونه گیری در تحقیق با روش های ترکیبی
۴۸۵	تحلیل داده ها در طرح ترکیبی
۴۸۵	مراحل اجرا و نگارش گزارش تحقیق ترکیبی
۴۸۸	اعتبارسنجی و ارزیابی گزارش تحقیق ترکیبی
۴۹۱	منابع بخش سوم
۴۹۳	پیوست ها
۵۰۳	نمایه

الماس را جز در قعر زمین نمی‌توان یافت و حقیقت را
جز در اعماق فکر نمی‌توان کشف کرد.
(ویکتور هوگو)

تحقیق فعالیت نظام مند و علمی پیرامون یک موضوع همراه با بررسی جوانب مختلف آن است. حاصل فایده تحقیق، تولید دانش بوده که اساس شکل گیری فعالیت‌های علمی است. روش تحقیق اساسی‌ترین مبنای پژوهش بوده و مسیر درست در انجام پژوهش را به محقق نشان می‌دهد. برای رسیدن به پرسش تحقیق باید ابتدا روش تحقیق را به درستی شناخت. انتخاب روش تحقیق متناسب با موضوع تحقیق، منجر به افزایش سرعت و اطمینان از درستی عملکرد برای تیم تحقیق خواهد شد. روش‌های تحقیق، که روش مناسب هر پژوهش را بر اساس موضوع تحقیق و طرح آن انتخاب می‌کند. روش تحقیق اصلی یک فعالیت پژوهشی است که اگر به درستی انتخاب شود، می‌توان به نتایج حاصل از تحقیق اطمینان حاصل کرد. شناخت انواع مختلف روش تحقیق، موارد کاربرد، ضرورت استفاده از روش‌ها با آگاهی از فلسفه شکل گیری آن برای تیم تحقیق بسیار اهمیت دارد. در این راستا، دانشجوها با مطالعه این کتاب به تحصیلات تکمیلی که تازه قدم در عرصه پژوهش برداشته‌اند، لازم است با شناخت نکات اصلی انواع مختلف روش تحقیق بسیار اهمیت دارد. مولفین این کتاب در طی دو سال نگارش این کتاب سعی کرده‌اند که مطالب ساده و کاربردی بیان شود تا پس از مطالعه این کتاب و شناخت کلیات روش‌های مختلف تحقیق، هر چه غنی‌تر بتوانند از منابع اصلی روش‌های تحقیق مورد مطالعه عمیق‌تر قرار دهند. نویسندگان بر خود لازم می‌دانند، از همه اساتیدی که القاب و حقیقت را به آنها آموخته‌اند، تقدیر و تشکر کنند.

همچنین در نگارش این مجموعه جناب آقای زینعلی (مدیریت محتوای نشریات جامعه‌نگر) همکاری مجذانه‌ای با مولفین داشته‌اند، برخورد واجب می‌دانیم، از امعان نظر ایشان بسمال تشکر را داشته باشیم.

نویسندگان